

Interessant om weten voor je de tekst leest ...Donker

Het was niet alleen buiten donker, het was ook donker in het leven van Maria van Magdala en van de andere leerlingen.
Bij Johannes wordt 'donker' gekoppeld aan de afwezigheid van Jezus.

De andere leerling

Traditioneel (zowel in hoe men erover spreekt, als hoe men dit uitbeeldt) ziet men in die leerling de evangelist Johannes.
Tegenwoordig zegt men ook dat deze leerling het model is van de ideale leerling, een voorbeeld voor elke gelovige.

Graf

Burgers die eigen grond bezaten lieten vaak in de rotsen van hun veld of tuin een grafkamer inrichten, waar zij en hun familieleden na hun dood op een rustbed konden worden bijgezet. Na het bijzetten van een dode, werd de rotsopening door een zware steen afgesloten die men door een kleiner rotsblok op zijn plaats hield.
In de M.E. begon men in onze streken het graf van Jezus af te beelden als een stenen kist. Zo'n graf was bestemd meestal voor welgestelde mensen. Normaal werden gekruisigden begraven in een massagraf voor misdadigers, tenzij hun lichaam opgevraagd werd bij de rechter, die het vonnis geveld had. Het lijk moest dan voor zonsongang begraven worden.

Linnen doeken / zwachtels

Met de mededeling dat de linnen doeken zich nog in het graf bevinden wilde Johannes wellicht aantonen dat Jezus' lichaam niet is weg geroofd.
"Het is alsof het graf in alle rust werd verlaten en dat de dode in tegenstelling tot Lazarus, geen gebondene was aan zijn lijkwade."
(H. Servotte)

Petrus

Dat Petrus als eerste het graf mag binnengaan, kan erop wijzen dat Petrus toen al een belangrijke plaats innam.

Opgerold

Dat het doek netjes opgerold is, is voor de evangelist een aanduiding dat het lichaam van Jezus niet is gestolen.

Schrift

"Daarmee zegt de evangelist impliciet dat de verrijzenis maar kan gedacht worden binnen een denkkader dat de Schrift als basis heeft."
(H. Servotte)

Stilstand bij de tekst

Het geloof in de verrijzenis van Jezus is ontstaan in het proces dat die eerste leerlingen na Jezus' dood hebben doorgemaakt.
Zo moesten door ontgoocheling en ontreddeering heen.
Daarvoor hadden ze elkaar nodig, en de Schriften, die ze met nieuwe ogen begonnen te lezen.

De leerlingen van Jezus illustreren verschillende manieren waarop men kan geloven:

- . zien, maar niet inzien, zoals Petrus
- . zien en inzien wat de betekenis is, zoals Johannes
- . Zien en inzien na een innerlijke ommekeer, zoals Maria van Magdala (in het vervolg op deze tekst)

Bronnen

o.m.

H. SERVOTTE, Johannes literair, Averbode KBS, 1992, p. 107.

P. KEVERS, in Kerk en Leven, 2008.

De tekst

Op de eerste dag van de week
ging Maria van Magdala, in alle vroegte,
terwijl het nog **donker** was, naar het **graf**
en zag dat de steen voor de opening van het graf was weggehaald.
IJlings liep ze naar Simon Petrus
en **de andere leerling**, die van wie Jezus hield.
'Ze hebben de Heer uit het graf gehaald', zei ze.
'Wisten we maar waar ze Hem hebben neergelegd!'
Daarop gingen Petrus en de andere leerling op weg naar het graf.
IJlings liepen de twee er samen naartoe,
maar de andere leerling liep harder dan Petrus
en kwam het eerst bij het graf aan.
Hij wierp er een blik in
en zag dat de **linnen doeken** er nog lagen.
Maar hij ging niet naar binnen.
Toen kwam ook Simon **Petrus**, na hem, bij het graf aan
en ging meteen naar binnen.
Hij zag hoe de doeken er nog lagen,
maar ook hoe de doek die zijn hoofd had bedekt,
niet bij de andere doeken lag:
hij was **opgerold** en lag helemaal apart.
Toen pas ging ook de andere leerling,
die het eerst bij het graf was aangekomen, naar binnen.
Hij zag en kwam tot geloof.
Ze wisten toen nog niet wat de **Schrift** zei:
dat Hij uit de doden móést opstaan.

Vereenvoudigde tekst

Op de eerste dag van de week,
heel vroeg in de morgen,
wanneer het nog donker is,
gaat Maria van Magdala naar het graf,
waarin Jezus begraven is.
Daar ziet zij dat de steen voor het graf weggehaald is.
Vlug loopt ze naar Petrus en Johannes.
'Ze hebben de Heer uit het graf gehaald!', zegt ze,
'Waar zouden ze Hem neergelegd hebben?'
Wanneer Petrus en Johannes dat horen
lopen ze vlug naar het graf.
Maar Johannes loopt sneller dan Petrus
en komt het eerst bij het graf aan.
Hij kijkt in het graf en ziet de linnen windsels liggen.
Maar hij gaat niet naar binnen.
Wat later komt Petrus bij het graf aan.
Hij gaat meteen naar binnen. Hij ziet de doeken liggen.
Hij ziet ook dat de doek die het hoofd van Jezus bedekte,
niet bij de andere doeken ligt:
het is opgerold en ligt helemaal apart.
Dan pas gaat Johannes het graf naar binnen.
Hij ziet en komt tot geloof.

Ze weten dan nog niet wat de Schrift zegt:
dat Hij uit de doden móést opstaan.

Merk op
dat 'de andere leerling' in deze vereenvoudigde tekst werd vervangen door
'Johannes'. Iets wat men als eeuwenlang zo interpreteert.
Bovendien brengt de naam van een persoon die persoon dichter in het
leven van kinderen.

Suggesties

Kleine kinderen

Vooraf

Zorg voor verschillende kleurpotloden (o.m. blauw, geel).

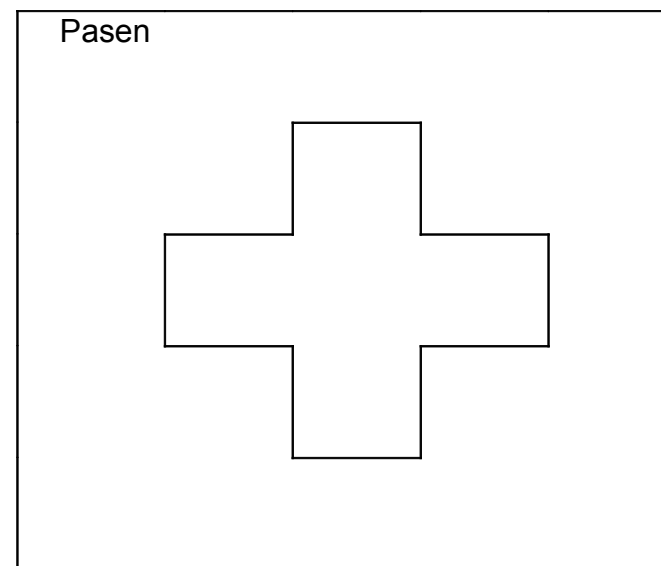
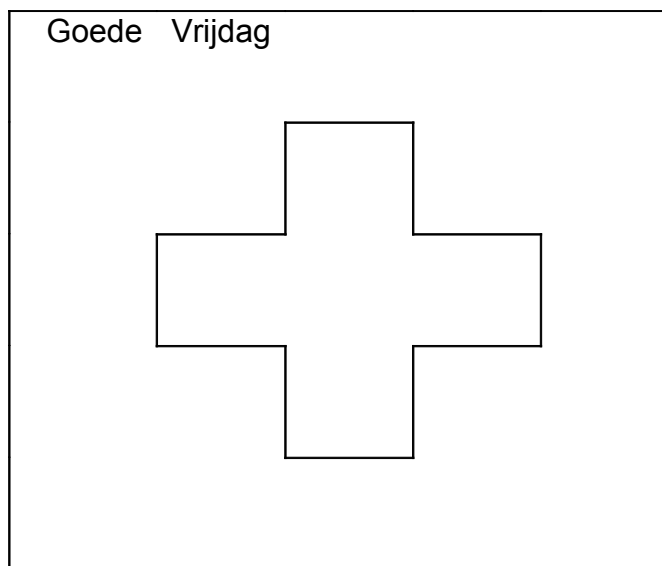
Gesprek

Welke kleuren doen je aan 'dood' denken?

Welke kleuren doen je aan 'leven' denken?

Activiteit

De kinderen houden rekening met wat ze in het gesprek zegden, bij het inkleuren van het kruis dat aan Goede Vrijdag herinnert, en dat van Pasen.

Grotere kinderen

Geef eerst wat informatie aan de kinderen. Doe dit aan de hand van de oude paaskaars. Beperk je informatie tot wat je op de paaskaars van je parochie ziet. Bv. Een vis komt niet op elke paaskaars voor. Zorg ook voor een woordenboek of een encyclopedie.

De betekenis van het **jaartal** kunnen de kinderen zelf ontdekken. Het is het jaar waarop die paaskaars voor het eerst heeft gebrand.

Voor de betekenis van de **vis** vertel je wat een letterwoord is: een woord, waarvan elke letter verwijst naar een ander woord. Zoek hierbij naar een letterwoord dat in de omgeving bekend is. Zoniet kun je vb. het woord NMBS toelichten. Het Griekse woord voor vis is 'i ch th u s'. Deze vijf letters staan voor: Jezus (i), Christus (Ch), Gods (Th-, theou) Zoon (u-uio) redder (S – sootèr). Ze zijn de samenvatting van:

de betekenis van *Jezus*.

Hij is de verwachte Messias (=Christus)

Hij is de *Zoon* van *God* (wegens zijn heel nauwe band met God)

Hij is onze *Redder* (Hij redt mensen uit hun ziekte en uit hun zonde)

Bij de **vlam** van de kaars laat je de kinderen hun ervaringen van 'licht in het donker' verwoorden. Op die manier kunnen ze wat aanvoelen wat het betekent als men van Jezus zegt dat Hij het licht in de wereld is.

'**Alfa en omega**' zijn de eerste en de laatste letter van het Griekse alfabet. In ons alfabet zijn dat de letters A en Z. Toon een woordenboek of een encyclopedie, en wijs erop dat tussen die twee letters de hele inhoud van het woordenboek gevangen zit. Als je iets kent van A tot Z wil dat zeggen dat je alles van iets afweet. Als je van Jezus zegt dat Hij 'alfa en omega' is, wil dat zeggen dat Hij alles voor je betekent.

Men zou dus op een paaskaars evengoed A en Z kunnen schrijven. Toch blijft men deze Griekse letters gebruiken omdat de eerste christenen meestal Grieks spraken. Daarom worden ook nogal wat Griekse woorden nog steeds in de Kerk gebruikt. Het meest toegankelijke voorbeeld daarvan voor kinderen zijn de woorden: 'kyrié éleison'. Ze betekenen 'Heer, ontferm u' en zijn te lezen in de evangelietekst over Bartimeus. Want hij riep Jezus na met de woorden 'Kyrié éleison'. De gebruikelijke vertaling voor deze woorden (Heer, ontferm u) komt nu als verouderd

over. Bovendien weten de meeste kinderen niet wat het woord 'ontfermen' betekent. In kinderbijbels vertaalt men 'ontfermen' met: 'zorgen voor', 'kijken naar'...

Bij het **kruis** sta je stil bij de betekenis van de kruisdood.

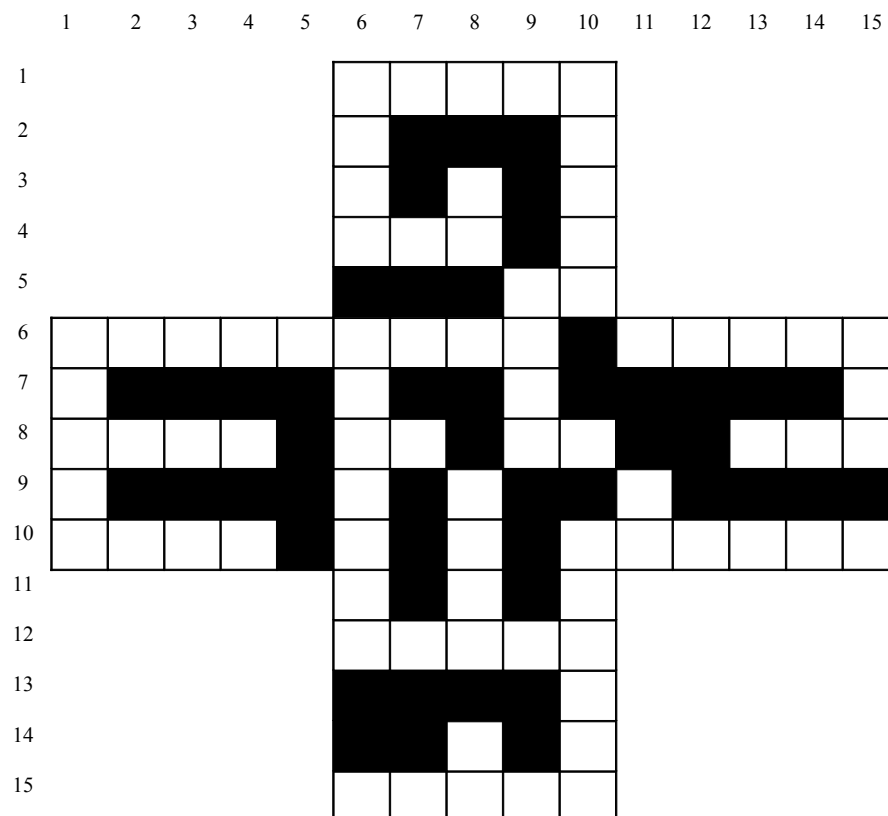
Na deze info geef je de kinderen de volgende kaartjes. Een willekeurig kind met een grijs kaartje leest voor wat er op staat. De kinderen met een wit kaartje zien na of op hun kaartje het vervolg van die zin staat.

Het kruis op de paaskaars wil zeggen de uitspraak van Jezus dat Hij het licht in de wereld is en aan zijn verrijzenis.
De vis als versiering op deze kaars doet denken aan een Grieks letterwoord dat betekent: zegt in welk jaar die paaskaars voor het eerst werd aangestoken.
De eerste en de laatste letter van het Griekse alfabet willen zeggendat Jezus door zijn dood het leven aan de mensen heeft gegeven.
De vlam van de paaskaars herinnert aan Jezus Christus, zoon van God, Verlosser.
Het jaartal op de kaars dat Jezus alles betekent in het leven van christenen.

Correctiesleutel

Het kruis op de paaskaars wil zeggen dat Jezus door zijn dood het leven aan de mensen heeft gegeven; De vis als versiering op deze kaars doet denken aan een Grieks letterwoord dat betekent: Jezus Christus, zoon van God, Verlosser; De eerste en de laatste letter van het Griekse alfabet willen zeggen dat Jezus alles betekent in het leven van christenen; De vlam van de paaskaars herinnert aan de uitspraak van Jezus dat Hij het licht in de wereld is en aan zijn verrijzenis; Het jaartal op de kaars zegt in welk jaar die paaskaars voor het eerst werd aangestoken.

Kruis-woordraadsel

Horizontaal

1. Hierop is Jezus gestorven.
4. Hiermee heeft Judas Jezus verraden.
5. Meisjesnaam (verkorting van 'Hanna')
6. Stad waar Jezus gekruisigd werd; Moeder van Jezus
8. Jezus zei tot zijn volgelingen: 'Jullie zijn het ... van de aarde'; Deel van de bijbel (afkorting) ; Deel van de bijbel (afkorting); Werd vroeger gegeten tijdens het joodse paasfeest.
10. Vrouw van Abraham; Dag waarop Jezus gestorven is
12. Seizoen waarin Pasen gevierd wordt
15. Het belangrijkste feest van de christenen.

Verticaal

1. Hij is op een kruis gestorven
6. Men zegt dat die rond Pasen naar Rome gaat; Zo wordt één van de twaalf eerste volgelingen van Jezus genoemd.
8. Men vertelt dat dit dier aanwezig was bij de geboorte van Jezus; Mozes ontving op de berg Sinaï de ... 'woorden' van God; Hiermee geeft de priester tijdens de eerste woensdag van de veertigdagentijd een kruisje op het voorhoofd.
9. Dit is het laatste woord van een gebed.
10. Eigennaam van de man die het kruis van Jezus heeft helpen dragen; Jezus wilde die wassen van zijn leerlingen, voor het laatste avondmaal.
11. Stad waar Abraham vandaan komt.
15. Mensen die ... zijn, komen bij Jezus steeds op de eerste plaats.

(Samuel 2006, nr 7 – werkblad)